

■ OPVANG NEDERLANDERS VANGEN AL TWEE JAAR OORLOGSVLUCHTELINGEN OP: 'DE NORMAALSTE ZAAK VAN DE WERELD'

Twee jaar geleden wilden we in een opwelling van empathie allemaal wel Oekraïense vrouwen en kinderen opvangen. Er zijn er die het al die tijd zijn blijven doen. Neem Marlies, die een gelukkig mens wordt van Oksana en Myron. En Peter en Jolanda, die keuken, koelkast en kerstfeest delen met Larissa, Nastya en Matvey. „Ik moet er niet aan denken dat ze weg zijn...” Engelen bestaan.

door Marie-Thérèse Roosendaal

Gelukkiger door Oekraïners in huis

Jolanda en Peter Terstappen (beiden rechts) vangen in hun eigen woning oma Larissa (midden), moeder Nastya en zoon Matvey op.
FOTO FRANS PAALMAN

Familie en burens hadden niet anders verwacht van Peter en Jolanda Terstappen: vanzelfsprekend namen zij Oekraïners in huis! Oma Larissa (57), moeder Nastya (30) en zoon Matvey (11), gevlucht uit Dnipro, wonen sinds oktober 2022 bij hen in in hun ééngezinswoning in Zwolle.

Het is de normaalste zaak van de wereld voor de 66-jarige Jolanda. „Boven hebben we de grootste kamer ontruimd voor ze. Verder delen we keuken, badkamer, koelkast, vrieskast, alles, ons hele huis staat open voor ze.”

Oei, dat belooft irritaties... „Nee, hoor”, klinkt het opgewekt. „We respecteren elkaar. Zitten wij in de woonkamer, dan stormen zij niet zo maar binnen, en andersom.”

Ritmes

„Goed, het systeem van afvalscheiding en kliko's kenden zij niet, maar dat was een kwestie van één keer uitleggen. De wasmanden zijn nooit gelijk vol, onze ritmes zijn goed op elkaar afgestemd. Hangt hun kleding boven aan het rek te drogen, draai ik de machine een dagje later. Ook voor de douche staan we niet in de rij. We zijn gewoon huisgenoten, we maken ook niet de hele dag verplichte praatjes. Soms staat Larissa al in de ochtend te koken – zij eten

warm om half vier – en als ik dan de keuken inloop voor een kopje thee, is een groot genoeg.”

Vrolijke verwarring

De conversatie gaat vooral via een vertaal-app. „De oma spreekt geen Engels en Nederlands, ze wil het ook niet leren, ze wil terug. Kan ik me indenken.”

De paar woordjes die ze wel heeft opgepikt, zorgen voor vrolijke verwarring. „Laatst was Nastya laat nog niet thuis, vertelde haar moeder dat ze 'wandelen' was. Stappen dus.”

Nastya, die in de productie van bloempotten en halsbanden werkt, beheerst haar talen beter. Matvey, die in de buurt op school zit, spreekt hele volzinnen Nederlands. Verlegen fungeert hij even als tolk. Zijn oma Larissa benadrukt dat ze het 'super' heeft bij deze 'supermensen'. En vertelt dat ze drie keer daags met haar man en kinderen in Oekraïne belt. Haar gemis, angst en onrust behoeven geen ondertiteling, het staat in haar ogen te lezen.

De drie Oekraïners maken deel uit van hun leven. „Eerder namen we ze mee naar elk feest, maar door de taalkloof zaten ze er vaak verloren bij. Nu kienen we beter uit waar zij het leuk hebben. Kerst hebben ze met ons en onze familie gevierd. En deze voorjaarsva-

kantie gaat Matvey met ons en onze kleinkinderen mee naar de speeltuin.”

En het is beslist geen eenrichtingverkeer, benadrukt Jolanda. „Zij willen zo graag iets terugdoen. Kochten ze een kraamcadeautje bij de geboorte van ons vierde kleinkind. Oma laat vaak eten voor ons over. Staan er gevulde paprika's op het aanrecht, heerlijk. 'Neem!', dringt ze dan aan. Had ik corona, bracht ze – mondkapje voor – thee met een kunstig gesneden citroentje. Ze werkt graag in de tuin en breid sokken voor soldaten en onze burens.”

Middelbare school

„Wij rekenden op een jaar, maar van ons mogen ze

blijven tot juli 2025, wanneer Matvey naar de middelbare school gaat. Eerlijk gezegd moeten we niet aan hun vertrek denken...”

Peter en Jolanda en ook Marlies Bosch wendden zich in 2022 tot Takecare, toen zes medewerkers. Marilène Eijgenraam: „In één maand kregen we 30.000 aanmeldingen van particulieren. Tuinhuisjes en zolders werden aangeboden, maar ook die ene slaapkamer die leeg stond.”

Spijt heeft Marlies Bosch nog geen seconde gehad in

de anderhalf jaar dat ze onderdak bood aan de Oekraïense Oksana en haar zoon Myron. In tegendeel. „Het heeft me gelukkiger gemaakt”, zegt de 81-jarige fotograaf/journalist/vormgever. „Myron is als een klein-zoon voor me, ik ben een bonus-oma.”

Harmonie

De tweejarige peuter die op de opvang zit, switcht naadloos van Oekraïens naar Nederlands, en terug, de vrouwen spreken Engels met elkaar. Doet de spraakverwarring Babylonisch aan; hier heerst harmonie.

„Oksana is een schat en heel bescheiden, beducht voor overlast, ik hoor niet eens of ze thuis is. Onze klik

was er meteen, ze voelt als een dochter en we kunnen verschrikkelijk lachen met elkaar”, zegt Marlies. „Huil ook. Zij heeft zoveel angst om haar man Sasha en om haar moeder. En dan vindt ze het weer erg dat ik verdrietig ben om haar.”

Oksana vluchtte toen Myron net geboren was. Haar man, Sasha, vond het te gevaarlijk worden. Hij vocht eerst aan het front, nu ontwerpt de ict-specialist drones.

Oksana zat in haar eigen land in de marketing, vertelt ze. „Ik hou van dat vak. Hier maak ik schoon in een hotel.”

Niet veilig

„Ik vluchtte uit Dnipro omdat het er niet veilig meer was. Voor een paar maanden, dacht ik, maar het duurt lang. Met mijn man en mijn moeder heb ik elke dag contact. Ik hoop dat ik in april-mei even naar ze toe kan en dat Myron dan Oekraïens met kinderen kan spreken. Mijn man Sasha is in december tien dagen hier geweest, we hadden elkaar anderhalf jaar niet gezien.” Foto's van drie gelukkige koppies aan het kerstdiner, dat door Marlies werd bereid. „Zij heeft een groot hart. Ik zie haar als mijn moeder, en ben ook bezorgd om haar. Als ik niet weet waar ze is, app ik haar of alles goed gaat.”

Marlies Bosch (81) biedt onderdak aan de Oekraïense Oksana en haar zoon Myron. „Het heeft me gelukkiger gemaakt.”
FOTO JOS SCHUURMAN

'EERLIJK GEZEGD MOETEN WE NIET AAN HUN VERTREK DENKEN'